

12. Sınıf

KURUMSAL ÜNİTE TESTİ

İSLAM DÜŞÜNÇESİNDE TASAVVUFİ
YORUMLAR

4

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

Adı Soyadı:.....

Okulu:.....

Sınıfı / Şubesi: .....

Numarası:.....

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ
12. SINIF 3. ÜNİTE TEST-4

1. Tasavvuf; sözlükte, saf olmak ve ilk safta bulunmak gibi anlamlara gelir. Tasavvufu benimseyen kimselere Sufi denir. Daha sonraki dönemlerde Sufiler mutasavvıf olarak da adlandırılmıştır. Terim olarak ise; İslam'ı, kulluğun gerektirdiği şekilde ahlak esasları ve nefis terbiyesi üzerinde yoğunlaşarak yaşama biçimi olarak tanımlanır. Tasavvufu kalbe yalnızca Allah (c.c.) sevgisini yerleştirmek ve nefsi kötü duygulardan arındırma olarak tanımlayan mutasavvıflar da vardır.

Bu parçada tasavvufu ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Benimseyen kişilere
B) Kaynaklarına
C) Terim anlamına
D) Sözlük anlamına
E) Tarihi dönemlerine

2. (I) Mutasavvıflar, tasavvufun asli kaynağının Kur'an-ı Kerim, Hz. Peygamber ve sahabenin örnek yaşantısı olduğunu belirtirler.

(II) Tasavvuf ilmi, diğer dinî ilimler olan fıkıh, hadis, tefsir, kelim gibi hicri ikinci asırdan sonra sistemleşmeye başlamıştır.

(III) Tasavvufun önem verdiği konular arasında nefis terbiyesi, Allah'ı (c.c.) zikir, dünyaya gereğinden fazla değer vermeme gibi ilkeler öne çıkar.

(IV) Kur'an'da nefsi arındırmayı öğütleyen birçok ayet vardır.

(V) Mutasavvıflara göre nefsin arındırılması, tasavvufun ana gayelerinden biridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede İslam'a göre tasavvufun kaynağına değinilmiştir.
B) II. cümlede tasavvufun tarihi süreciyle ilgili bilgi verilmiştir.
C) III. cümlede tasavvufun yabancı kültürlerden etkilendiğine değinilmiştir.
D) IV. cümlede tasavvuf düşüncesinin Kur'an'a dayandığı belirtilmiştir.
E) V. cümlede tasavvufun gayesi açıklanmıştır.

3. I. Ahirete yönelmek için dünyadan el etek çekmek. Elde mevcut olsa bile gönülde mal mülk sevgisine yer vermemek.

II. Dervişlik, salikin hiçbir şeye sahip olmadığının şuurunda olması, her şeyin gerçek malik ve sahibinin Allah (c.c.) olduğunu idrak etmesi.

III. Uzlet, inziva, yalnızlık, tek başına yaşamak topluma karışmamak.

Numaralı cümlelerde verilenler sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangileriyle ilişkilidir?

- A) Halvet- Fakr - Züht
B) Züht - Fakr - Halvet
C) Züht- Halvet- Fakr
D) Fakr - Züht - Halvet
E) Fakr - Halvet – Züht

4. Hz. Peygamber, sahabe ve onlardan sonra gelenleri içine alan, tasavvuf kavramının ortaya çıktığı hicri II. asra kadar olan dönemi kapsar. Tasavvufu züht, ahirete yönelmek, dünyaya dalmamak, elde mevcut bulunsun bile gönülde mal ve mülk sevgisine yer vermemek gibi anlamlara gelir demektir. Bu dönem dünyayı terk edip çalışmayı bırakmak değil, lezzet verici şeyleri azaltmak, onlara dalmamak olarak yorumlanır. Diğer bir ifadeyle ahireti unutup dünyaya esir olmamak şeklinde ifade edilmiştir.

Bu parçada göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) Tasavvufun kavramlarının ortaya çıkışı İslam'ın ilk dönemlerine dayanır.
B) Tasavvuf düşüncesi dünyanın lezzet veren nimetlerinden uzak durmayı öğütler.
C) Tasavvuf "malda yalan, mülkte yalan" düşüncesini ilke edinir.
D) Tasavvuf dünya için çalışmayı bırakıp sadece ahiret için çalışmayı şart koşar.
E) İnsanı manevi olarak zenginleştirmek tasavvufun ana gayesidir.

5. Hz. Peygamber, sahabe ve onlardan sonra gelenleri içine alan, tasavvuf kavramının ortaya çıktığı hicri II. asra kadar olan dönemi kapsar. Tasavvufta züht, ahirete yönelmek, dünyaya dalmamak, elde mevcut bulunsa bile gönülde mal ve mülk sevgisine yer vermemek gibi anlamlara gelir demektir. Bu dönem dünyayı terk edip çalışmayı bırakmak değil, lezzet verici şeyleri azaltmak, onlara dalmamak olarak yorumlanır. Diğer bir ifadeyle ahireti unutup dünyaya esir olmamak şeklinde ifade edilmiştir.

Bu parçada özellikleri verilen dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tasavvuf dönemi   B) Züht dönemi
C) Tarikat dönemi   D) Mekke dönemi
E) Hulefa-i raşidin dönemi

6. • Kalbe yalnızca Allah (c.c.) sevgisini yerleştirmek ve nefis kötü duygulardan arındırmaktır.
• İslam'ı, kulluğun gerektirdiği şekilde ahlak esasları ve nefis terbiyesi üzerinde yoğunlaşarak yaşama biçimi olarak da tanımlanır.

Hakkında bilgi verilen ilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fıkıh   B) Akaid
C) Tasavvuf   D) Siyer
E) Tefsir

7. Tarikat Dönemi: Hicri VI. asırdan itibaren tarikatların kurumsallaştığı ve sosyal hayatın bir parçası haline geldiği dönemdir. Büyük temsilcilerin yetiştiği şiir ve edebiyatta tasavvulla ilgili önemli eserlerin verildiği bir zaman dilimidir. Bu dönemde ortaya konan eserlerin ve kurumsal bir kimlik kazanan tarikatların bazıları etkisini günümüzde de devam ettirmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarikat döneminin tasavvufçularından biri değildir?

- A) İmam Gazali   B) Mevlâna
C) Muhyiddin Arabî   D) Ahmet Yesevî
E) Abdulkâdir Geylânî

8. **Aşağıdakilerden hangisi tasavvuf düşüncesinin "Tasavvuf Dönemi"ne katkı yapmış isimlerden biri değildir?**

- A) Zünnun-i Mısrî   B) Beyazıt Bestamî
C) İmam Gazâlî   D) Cüneyd Bağdâdî
E) Dâvûd-i Karsî

9. Sufi ve tasavvuf kavramlarının kullanılmaya ve ilk Sufi adlarının duyulmaya başlandığı dönemdir. Hicri II. asrın sonundan, tarikatların kurumsallaştığı döneme kadar olan yaklaşık dört asırlık zaman dilimini kapsar. Cüneyd-i Bağdadi, Ma'ruf Kerhi ve Gazali gibi büyük sufi ve mutasavvıflar bu dönemde yetişmiştir. Hicri III. ve IV. yüzyıllarda ise Zünnun-i Mısrî, Beyazıt-ı Bestami gibi meşhur sufilerin öncülüğünde tasavvufi düşünce ve uygulama kendine özgü terim, yöntem ve teorisiyle bir sistem haline gelmiştir.

Bu parçada hakkında bilgi verilen dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarikat Dönemi   B) Tasavvuf Dönemi
C) Züht Dönemi   D) Tefekkür Dönemi
E) Marifet Dönemi

10. • Ahirete yönelmek, dünyaya dalmamak, elde mevcut bulunsa bile gönülde mal ve mülk sevgisine yer vermemektir.

- Dünyayı terk edip çalışmayı bırakmak değil, lezzet verici şeyleri azaltmak, onlara dalmamaktır.
- Hz. Peygamber ve sahabenin sade yaşantısını örnek almaktır.

Hakkında bilgi verilen tasavvufi kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İrfan   B) Zikir
C) Züht   D) İhlas
E) Sûfi

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ
12. SINIF 3. ÜNİTE TEST-4

11. I. İrfan: Samimiyet, içtenlik, tutum ve davranışlarınızda sadece Allah'ın rızasını gözetmek, sözün öze uymasındır.

II. Tezkiye: Temizlenme. Nefsi manevi kirlerden arındırma, kusurlardan arıtıp temiz duruma getirme.

III. Seyr-u Sülûk: Bir tarikata girme, intisap etme ve o tarihin gereklerini yerine getirerek manevi bakımdan yol alma.

IV. Mâsîva: Allah'ın (c.c.) zatı dışındaki bütün varlıklar. İnsanı Allah'tan (c.c.) uzaklaştıran her şey.

V. İhlas: Marifet, keşf, ilham, sevgi, manevi ve ruhi tecrübe ile elde edilen bilgi, tecrübi bilgidir.

VI. Halvet: Uzlet, inziva, yalnızlık, tek başına yaşamak topluma karışmamak.

Verilen tasavvufi kavramlardan hangilerinin tanımı yanlıştır?

- A) I ve II   B) I ve V
C) II ve III   D) IV ve VI
E) V ve VI

12. Tasavvufla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanın gönül dünyasını güzelleştirmeyi amaçlar.
B) Bireyin sadece kendini düşünmesini telkin eder. Allah'ın rızasını kazanmayı amaçlayan bir yaşamı benimsetir.
C) İnsanın güzel ahlakla kemale ulaşmasını hedefler.
D) İhlas, takva, züht ve tevekkül gibi kavramlar ön plandadır.
E) İhlas, takva, züht ve tevekkül gibi kavramlar ön plandadır.

13. Abdülkadir Geylanî'ye (ö.1165) nispet edilen İslam dünyasının en yaygın tarikatıdır. Irak merkez olmak üzere İslam dünyasının hemen her tarafına yayılmıştır. Bu tasavvuf kolunda, seyrü süluk, Allah'ın (c.c) yedi isminin zikredilmesiyle gerçekleştirilir. Her vakit namazının ardından çeşitli adlar altında birçok dua yapılır. Bu tarikatta halvet (insanlardan uzaklaşma) ve rabita (bağlantı hâli) uygulamaları da bulunmaktadır.

Parçada açıklaması verilen tarikat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nakşibendilik   B) Yesevilik
C) Kadirilik   D) Rifaîlik
E) Mevlevilik

14. Mevlâna ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Küçük yaşlardan itibaren zahiri ilimlerle birlikte tasavvuf eğitimi de almıştır.
B) Farsça olan eserlerinden bazıları Mesnevi, Fihi ma Fih ve Divan-ı Kebir'dir.
C) Alaeddin Keykubat'ın ailesini daveti üzerine küçük yaşta Konya'ya gelmiştir.
D) Konya'da bulunan türbesi yerli ve yabancı turistlerin ziyaret mekânıdır.
E) Kendisine nispet edilen Mevlevilik günümüzde varlığını kaybetmiştir.

15. Rifaîliğin on üçüncü yüzyılda Anadolu'ya girdiği düşünülmektedir. Sonraki dönemlerde İstanbul, Edirne ve civar bölgelere yayılmıştır. On dokuzuncu yüzyılda İstanbul'da kırk civarında Rifaî tekkesi bulunmaktaydı. Rifaî tarikatının esasları Ahmet er-Rifaî tarafından belirlenmiştir. Rifaî tarikatına girmek isteyen kişi öncelikle şeyhe tören eşliğinde biat etmektedir. Müritten ilk istenen, şeriatın isteklerini yerine getirmesi ve bolca nafil ibadet etmesidir. Müridin Hakk'a ulaşabilmesi için Hz. Peygamber'e çokça salavat getirmesi istenir. Çünkü Hakk'a Hz. Muhammed (s.a.v.) kapısından gidilir. Rifaîlikte oturarak ve ayakta yapılan cehri zikirler vardır.

Parçaya göre Rifaîlik için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) En çok bilineni siyah taç denilen başlık olan çeşitli sembolleri vardır.
B) Anadolu'da benimsenerek hızlı bir yayılma göstermiştir.
C) Kurucusu olan Ahmet er-Rifaî tarikatın esaslarını da belirlemiştir.
D) Bu tarikata girmenin belirli koşulları ve kuralları bulunmaktadır.
E) Kendilerine has zikir şekilleri ve Hakk'a erişme yolları vardır.

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ
12. SINIF 3. ÜNİTE TEST-4

16. I. Orta Asya'da etkin olan bir tarikattır.

- II. Divan-ı Hikmet'in telifi Ahmet Yesevî'ye nispet edilir.
- III. Mutlak kemâl ve Hakk'a vuslat yolunun derecelerini sembolize eden semâ önemli gösterilerindedir.
- IV. Öncülerinin çoğunluğunun Türk olması nedeniyle "Silsile-i Meşâyih-i Türk" de denilmiştir.

Verilenlerden hangileri Yesevilik'in özelliklerindedir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve IV
- E) II, III ve IV

17. Aşağıdakilerden hangisi Nakşibendilik'in özelliklerinden biri değildir?

- A) Tarikatın en önemli özelliği zahirde halk ile bîttında Hak ile birlikte olmaktır.
- B) Müritlerinin günlük hayatta ve zikir esnasında uyması gereken on iki ilke vardır.
- C) Buhara yakınlarında bir köyde dünyaya gelen Bahaeddin Nakşibendi'ye nispet edilir.
- D) Rehber olarak kabul edilen ve temel ahlak prensiplerini öğretenlere dede denir.
- E) Cehri zikir, halvet ve Sema bulunmaz; bunların yerine gizli zikir ve rabita vardır.

18. Aşağıdakilerden hangisi Alevilik'in özelliklerinden değildir?

- A) Hz. Ali'ye bağlılığını ön planda tutan her türlü siyasi ve dini grupların ortak adıdır.
- B) Anadolu'daki mensuplarının önemli bir kısmı kültür olarak Bektaşî edep ve erkânına bağlıdır.
- C) Temelde Hz. Muhammed'in (sav.) nübüvvetini, Hz. Ali'nin velayetini kabul ederler.
- D) Kur'an'ı ve ehlibeyti esas almak ve İslam'ın ahlakını benimsemek temel öğretilerindedir.
- E) Kendi etraflarında dönerek yaptıkları Sema, gezegenlerin dönüşü sembolize eden ritüelleridir.

19. • Halidiyye kolu Türkiye'de çok yaygındır.

- İmâm-ı Rabbânî bu tasavvufî akıma mensuptur.
- Zikrin gizlice ve kalpten yapılması esastır.
- Toplu halde yapılan zikirlerine Hatm-i Hâcegân adı verilir.

Hakkında bilgi verilen tasavvufî yorum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rifailik
- B) Kadirilik
- C) Nakşilik
- D) Yesevilik
- E) Mevlevilik

20. Divan-ı Hikmet, güzel ahlakı ve dinî değerleri konu alan hikmet adı verilen şiirlerden oluşur. Hikmetler şekil ve vezin bakımından milli, muhteva bakımından İslami unsurlar taşır.

Hakkında bilgi verilen bu eser aşağıdaki tasavvufî yorumlardan hangisine aittir?

- A) Rifailik
- B) Yesevilik
- C) Kadirilik
- D) Mevlevilik
- E) Nakşibendilik

TESTİN CEVAP ANAHTARI İÇİN TIKLAYINIZ.

Ad Soyad:

Tarih:

Aldığı Not:

OPTİK FORM

1	A	B	C	D	E	11	A	B	C	D	E
2	A	B	C	D	E	12	A	B	C	D	E
3	A	B	C	D	E	13	A	B	C	D	E
4	A	B	C	D	E	14	A	B	C	D	E
5	A	B	C	D	E	15	A	B	C	D	E
6	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E
7	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E
8	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E
9	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E

12. SINIF SINAV VE CEVAP ANAHTARI İÇİN TIKLAYINIZ.

WHATSAPP
DİN DERSİ TÜRKİYE ZÜMRESİ

Gruplara Katılmak İçin İkonların Üzerine Tıklayınız

TELEGRAM
DİN DERSİ TÜRKİYE ZÜMRESİ

Paylaşım Grubu

Paylaşım Kanalı

Gruplara Katılmak İçin İkonların Üzerine Tıklayınız

SOSYAL MEDYA
HESAPLARIMIZ

@ddy_yayinlari

DDY Yayınları

DDY Yayınları

0 555 153 08 74 - 0 505 979 88 88

EFSANEM SERİSİ

KONU ANLATIMLI SORU BANKALARIMIZ

Sipariş Tel:

0 555 153 08 74 - 0 505 979 88 88

Sadece Din Dersi...

DDY YAYINLARI